

7. ועדת הנחות בארנונה

ועדת חובה – בכל סוגי הרשויות המקומיות

מהות הוועדה:

ועדה שתפקידה לבחון את זכאותם של תושבים לסוגי הנחות, שהן בסמכות הוועדה, על-פי קריטריונים שקבע החוק ולקבוע את ההנחה המדויקת, במרחב ההחלטה שהתיר החוק, בסוגי הנחות שונים, על-פי מצבו הספציפי של מבקש ההנחה.

א. מדיניות ההנחות

חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992 ותיקוניו, מידי שנה, ותקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993 ותיקוניו מידי שנה, מהווים את התשתית החוקית למדיניות מתן הנחות בארנונה ולדרכי ישומן ברשויות המקומיות:

1. שר הפנים מוסמך, **בלעדית**, לקבוע בתקנות את **סוגי** ההנחות המותרים להינתן על-ידי רשות מקומית¹ ואת **הקריטריונים והכללים** המזכים בקבלת ההנחות בארנונה.
2. נקבעו שיעורים **מירביים**, לגבי שיעורי הפחתה. זאת, במגמה לצמצם את ההיקף הכולל של ההנחות. השר גם מוסמך לקבוע שיעורי הנחה מזעריים.
3. הוטלה **חובת** מינוי ועדת הנחות, תוך **חלוקת סמכויות** ההחלטה, לסוגי הנחה שונים, בין הוועדה לבין הגזברות של הרשות המקומית באשר לקביעת הזכאות להנחות ושיעורי הפחתה לזכאי.

ב. הכללים להפעלת מדיניות ההנחות

בהתאם לחוק ההסדרים במשק **ותקנותיו**, המתעדכנים מעת לעת:

1. הרשות המקומית תחליט על מתן ההנחות שבתקנות, כולן או חלקן, ותקבע את שיעורן **בכפוף לשיעורי ההנחות המירביים** או **המזעריים** שנקבעו בתקנות.
2. **החלטותיה** בדבר **מתן הנחות** יפורסמו, **יחד** עם הודעתה בדבר **הטלת שיעורי הארנונה** ומועדי תשלומה, המועדים להגשת בקשות להנחה ולמתן תשובות לבקשות, וכן **רשימת המסמכים** שיש לצרף לשאלוני הבקשות. **שאלוני הבקשות מוסדרים** אף הם בתקנות.
3. **חלק** מסוגי ההנחות יטופלו **בלעדית** בידי **גזברות** הרשות המקומית ואחרים יובאו על-ידי הגזברות להכרעתה של **ועדת הנחות בארנונה**.

1. בכלל זה הנחות ייחודיות לרשויות מקומיות, כגון: יישובי קו עימות או אזורי עדיפות לאומית. פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938, שהוחלה ב-1940 גם על מועצה מקומית תיקוניה ותקנותיה, אשר פטרה מתשלום ארנונה קרקע המוחזקת על-ידי הממשלה (מלבד ירושלים ו"עיר עולים"), רכוש מדינות זרות, עדות דתיות, מוסדות דתיים, מוסדות צדקה, מוסדות חינוך וספורט, אתרים היסטוריים, "בית חיילים", אגודות וולונטריות שונות על-פי כללים והתניות המפורטים שם ובחוזר מנכ"ל 11/2004, 4/2004, 2/1999. מ-1998 חלה חובת תשלום על נכסי מדינה, בהתאם לחלוקה לפי משרדי ממשלה שונים, למעט בירושלים ובעיר עולים' שלגביהם המדינה חייבת במלוא התשלום. כמו"כ בחוק ההסדרים במשק המדינה לשנת 2003 הוסדר תשלום ארנונה חלקית מגופים נוספים הפטורים מארנונה עפ"י הפקודה לעיל. בתיקוני החקיקה לשנת 2004 הוסמכו שר הפנים ושר האוצר לקבוע בתקנות סיווגים נפרדים לנכסי המדינה וסכומים מרביים לגביהם. על בחינה מחודשת של פטורים ל"מוסד מתנדב לטובת הציבור" ראה חוזר מנכ"ל 2/1999, 01/2005. על קריטריונים למתן פטור מלא או חלקי ראה חוזרי מנכ"ל 2/2005, 4/2004, 2/2005. חוזר מיוחד מ-14.4.04.

ג. הנחות הניתנות באחריות הגזבר

1. הנחות לזכאים, בגין **מצב אישי**, מסכום הארנונה על נכס **מוחזק**:
נכס לעניין סעיף זה הוא דירה המשמשת **למגורים** בלבד.

תנאי הזכאות למחזיק נכס הנחה מרבית עד ל-

- (1) **אזרח וותיק** שהגיע לגיל **פרישה** (על פי חוק גיל הפרישה):
א. מתוקף חוק "**האזרחים הוותיקים**", **רק אם הוצג שסך כל הכנסותיו, מכל מקור שהוא, אינו עולה על השכר הממוצע**. אם גרים בדירה **יותר מאזרח ותיק אחד – רק כאשר הוצג שסך כל הכנסות המתגוררים בדירה אינם עולים על 150% מהשכר הממוצע** במשק - **30%**¹
ב. שאינו זכאי על פי החוק הנ"ל אך, המקבל אחת מאלה:
קצבת זקנה, קצבת שארים, קצבת תלויים או נכות מתאונה בעבודה –
ג. למקבל בנוסף לאמור בסעיף ב גמלת **הבטחת הכנסה – 100%**¹
(2) **נכה**² הזכאי לקצבה חודשית מלאה, אשר דרגת אי כושר השתכרותו היא בשיעור **75%** ומעלה - **80%**
(3) **נכה**² אשר דרגת נכותו הרפואית המוכחת היא בשיעור **90%** ומעלה, שאין בבעלותו נכס נוסף – **40%**
(4) המקבל **גמלה כאסיר ציון**, כבן משפחה של **הרוג מלכות**, או כנכה רדיפות **הנאצים**, או נכות המשולמת ע"י ממשלת גרמניה, הולנד, אוסטריה, או בלגיה, בשל **רדיפות הנאצים – 66%**³
(5) בעל תעודת **עיור – 90%**
(6) א. **עולה** למשך **12** חודשים, מתוך **24** החודשים שהחלו ביום שנרשם כעולה במרשם התושבים- **90%**¹
ב. **עולה התלוי בעזרת הזולת – 80%**
ג. **איש צד"ל**, למשך **12** חודש מתוך **36** חודשים מיום בואו לישראל אחרי מאי **2000**, שהוכר כ"**זכאי שיקום**" - **90%**¹
(7) זכאי לגמלת **סיעוד**, לפי חוק הביטוח - **70%**
הזכאות **האוטומטית** להנחה דומה לזכאי **הבטחת הכנסה** או תשלום **מזונות – בוטלה**, אלא אם **החל לקבל** ברציפות אחת מ-2 הגמלאות ברציפות **קודם ה-1.3.03**. החל לקבל לאחר 1.03.03 והוא בן 50 – ידחה מועד ביטול ההנחה ל-1.1.05
(8) ל-**30** קבוצות שונות של בעלי **הכנסה חודשית ממוצעת ומספר נפשות**⁴ **המתגוררות** בנכס (על-פי טבלה בתוספת הראשונה לתקנות)⁵
שיעורי הנחה מירביים שונים: **80%, 70%, 60%, 50%, 40%**
או **90%**. בתוספת א' לתקנות **'טבלת הכנסות מזכה'**, המתעדכנת מעת לעת.

1. הנחה מן הארנונה המוטלת לגבי **100 מ"ר, בלבד**, משטחי הנכס. לגבי יתרת השטח, לא תחול הנחה כל שהיא.
2. וכן מי שטרם קבלת קצבת הזקנה נקבעה לו דרגת נכות ז'.
3. הנחה לגבי **70 מ"ר, בלבד**. ואם **עלה** מס' בני המשפחה הגרים עם הזכאי על **4 - לגבי 90 מ"ר** משטח הנכס.
4. לרבות ילד **ב'משפחה אומנת'**.
5. ההכנסה החודשית (ברוטו) הממוצעת של המחזיק בנכס ושל הגרים עימו, לרבות ילד במשפחה אומנת, ב-3 החודשים האחרונים של שנת התקציב. בתקנה פירוט צורת תחשיב שונה לשכיר ולעצמאי.
ב-13.12.07 פורסמה טבלת מבחן הכנסה מעודכנת שתהא בתוקף החל מ-1.01.2008.
ה"הכנסה" - לרבות תשלומים ממקורות שונים (כגון: פיצויים, תגמולי ביטוח לאומי – אך לא כולל קצבאות ילדים וקצבאות זקנה ושאיירים) המפורטים בטופס הבקשה, ראה חוזר מנכ"ל 4/2007, ולמעט מקורות הכנסה אחרים המפורטים בתקנה.
שכיר יחויב לצורך הוכחת הכנסתו לצרף תלושי משכורת לחודשים אוקטובר-דצמבר של שנת הכספים הקודמת.
עצמאי יחויב לצורך הוכחת הכנסתו לצרף שומת הכנסה שנתית אחרונה שבידו, מחולקת ב-12 ומתואמת למדד הממוצע של חודשים אוקטובר-דצמבר של שנת הכספים הקודמת.

הרשות המקומית תחליט על מתן ההנחות שבתקנות, כולן או חלקן, ותקבע את שיעורן בכפוף לשיעורי ההנחות המירביים שבתקנות.	66%	(9) חסידי אומות העולם , שהוכר ככזה על-ידי רשות הזיכרון "יד ושם", לרבות בן זוגו או מי שהיה בן זוגו, היושב בישראל -
	20%	(10) הורה יחיד, כמוגדר בחוק משפחות חד-הוריות או הורה יחיד לילד המתגורר עמו והמשרת בפועל בשרות סדיר וגילו אינו עולה על 21 שנה -
	25% ¹	(11) בן או בת , לרבות ילד במשפחה אומנה, של המחזיק בנכס הזכאים לגמלת הביטוח הלאומי (דמי מחיה, עזרה ללימודים וסידורים לילד נכה) -
	20%	(12) פדוי שבי הזכאי לתשלום לפי חוק תשלומים לפדויי שבי -

□ מבחני משנה לזכאים בהנחה

בקביעת שיעור ההנחה של סעיפים (1) עד (10) לעיל, רשאית מועצת הרשות להתחשב במצבו החומרי של המחזיק ולצורך זה - לקבוע **תנאים ומבחני משנה** (כגון מבחן הכנסה לזכאי מסיבה אחרת) לזכאות להנחה.

□ בקשה למתן הנחה

א. בקשות להנחה שקבעה המועצה על-פי סעיפים 1(1), 1(3) עד (6) ו-8) עד (10) (ובכללם הנחות בהסתמך על תנאים או מבחני משנה), יוגשו לרשות המקומית על גבי טפסים, כדוגמת 'טופס 1' המופיע בתוספת השנייה לתקנות, בצירוף אישורים מתאימים להוכחת הזכאות. הרשות המקומית רשאית להוסיף דרישות לפרטים נוספים.

ב. הנחות על-פי סעיפים 1(1), (2) או (7) לעיל, אמורות להינתן 'אוטומטית' על-ידי המועצה המקומית על-פי מידע שיימסר לה **ישירות** על-ידי המוסד לביטוח לאומי. בקשות להנחה על-פי סעיפים אלו ימולאו רק **באם בפועל לא נתנה ההנחה על-ידי הרשות המקומית**, או באם נפלה **טעות** בשיעור ההנחה בהודעה לתשלום הארנונה, לדעת מבקש הבקשה.

2. הנחה לתשלום בהוראת קבע

המועצה רשאית לקבוע הנחה עד **2%** מסכום הארנונה שהוטלה באותה שנת כספים על מחזיק שנתן **הוראת קבע** לתשלום הארנונה, בדרך שקבעה הרשות המקומית.

3. הנחה לאזור שדרות רבתי ולישובים סובבי עזה

עיריית שדרות והרשויות המקומיות שבתחום היישובים **סובבי עזה** יקבעו למחזיק בתחומן הנחה בשיעור של **50%** לנכסים מסוג **מגורים, משרדים, שירותים, מסחר, מלאכה וחקלאות**, לכל אחת משנות הכספים **2005, 2006 ו-2007**. עיריית שדרות והרשויות שבאזור **שדרות רבתי** ושבתחום היישובים **סובבי עזה** יקבעו למחזיק בתחומן הנחה בשיעור של **50%** לנכס מסוג **תעשייה**, לכל אחת משנות הכספים **2005, 2006 ו-2007**.

1. הנחה מן הארנונה המוטלת לגבי **100 מ"ר, בלבד**, משטחי הנכס. לגבי יתרת השטח, לא תחול הנחה כל שהיא.
2. פירוט התחומים בתוספת השלישית לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה) (תיקון) התשס"ח-2007.

ד. מתן הנחות והמלצה למחיקת חובות על-פי החלטת ועדת הנחות

ההנחות יינתנו על-פי החלטת ועדת הנחות, על סמך בקשות להנחה שיומצאו לרשות המקומית ויועברו לגזבר ולמנהל מחלקת הרווחה. האחראים יעבירו את הבקשות להחלטת הוועדה, בצירוף חוות דעתם בכתב.

1. הרכב ועדת הנחות בארנונה

המועצה של הרשות המקומית תמנה ועדת הנחות בהרכב, כדלקמן:

בעירייה -

- א. 3 חברי מועצה; 2 מהם חברים בסיעות המיוצגות בוועדת ההנהלה ו-1 חבר בסיעה הגדולה ביותר, שאינה מיוצגת בוועדת ההנהלה; היו הסיעות כולן מיוצגות בוועדת ההנהלה - יהיה חבר ועדה אחד לפחות מי שאינו חבר בוועדת הנהלה.
- ב. הגזבר, או עובד עירייה מטעמו.
- ג. מנהל מחלקת הרווחה, או עובד עירייה מטעמו.
- ד. מנהל מחלקת הגבייה, או עובד עירייה מטעמו.
- ה. היועץ המשפטי, או עורך דין מטעמו, ובמועצה שאין בה יועץ משפטי שהוא עובדה - עורך דין שתמנה המועצה לעניין זה.

במועצה מקומית ובמועצה אזורית -

- א. 2 חברי המועצה, 1 מהם לפחות, חבר בסיעה שאיננה מיוצגת בוועדת הנהלה.
- ב. הגזבר, או עובד המועצה מטעמו.
- ג. מנהל מחלקת הרווחה, או עובד המועצה מטעמו.
- ד. היועץ המשפטי, או עורך דין שמטעמו, ובמועצה שאין בה יועץ משפטי שהוא עובדה - עורך דין שתמנה המועצה לעניין זה.

מועצת הרשות תמנה, מבין חבריה, את יושב-ראש הוועדה וממלא מקומו. מניין חוקי בישיבות הוועדה יהא - נוכחות של יושב-ראש הוועדה או ממלא מקומו, היועץ המשפטי והגזבר. הוועדה תהא מוסמכת לאשר הנחות, עד לשיעורים המירביים המפורטים להלן, לזכאים להנחות כדלקמן:

2. הנחה לנזקק:

נזקק "שנגרמו לו הוצאות חריגות, גבוהות במיוחד" בשל:

- (א) טיפול רפואי, חד-פעמי או מתמשך, שלו או של בן משפחתו; או
- (ב) אירוע אשר הביא להרעה משמעותית בלתי צפויה במצבו החומרי - הוועדה תהא מוסמכת לתת הנחה בתשלום הארנונה - עד ל- 70%

מבקש ההנחה ימציא לרשות המקומית בקשה חתומה לפי 'טופס 2' שבתוספת השנייה לתקנות, בצרוף פרטים או מסמכים נוספים באם יתבקש לכך על-ידי הגזבר, מנהל מחלקת הרווחה או הוועדה.

□ טיפול הוועדה בבקשה

טופס הבקשה יועבר לגזבר ולמנהל מחלקת הרווחה והם יעבירו את הבקשה לוועדה ויצרפו חוות דעת בכתב.

הוועדה תדון ותקבע את זכאותו של מבקש ההנחה ואת שיעור ההנחה, בהסתמך על הפרטים שבטופס הבקשה והחומר המצורף לבקשה וחוות הדעת. הוועדה תיתן את החלטתה בצירוף נימוקים. החלטות הוועדה אינן טעונות אישור המועצה, אך תונחנה על שולחנה.

3. הנחות לבניין חדש ריק, לבניין ריק שחדל משימוש

(א) המועצה רשאית לקבוע הנחה למחזיק שהוא הבעל הראשון של בניין חדש ריק, שמיום שהסתיימה בנייתו והוא ראוי לשימוש, אין משתמשים בו ברציפות עד 12 חודשים – הנחה עד ל-100%.

(ב) למחזיק של בנין ריק שאין משתמשים בו במשך תקופה מצטברת, כדלקמן:

1. עד 6 חודשים - עד 100%

2. מהחודש ה-7 עד לחודש ה-12 - עד 66.66%

3. מהחודש ה-13 עד החודש ה-36 - עד 50%

א. התקופה המזכה בהנחה היא, כאמור, מצטברת (ולא רצופה) ותינתן אחת למשך תקופת בעלותו של אדם בנכס. תחילת חישוב התקופה המצטברת תהא מתאריך 1.03.04 (תאריך תיקון התקנה)

ב. במניין התקופה המצטברת לא תובא בחשבון תקופה רצופה הפחותה מ-30 ימים שבה עמד הבנין ריק ברציפות.

ג. נכס שנעשה בו שימוש מחדש אחרי שהיה "נכס ריק" – חייב הבעל או המחזיק בנכס להודיע לרשות 7 ימים בטרם נעשה שימוש מחדש.

לא ניתנה הודעה – רשאית הרשות לבטל ההנחה שניתנה לתקופה הרצופה האחרונה שבה עמד הבנין ריק, אם ההנחה ניתנה לאותו מחזיק אשר עשה שימוש מחודש בנכס, או לבעל הנכס.

4. הנחות לתעשייה חדשה ולעסקים

(א) רשאית המועצה לקבוע הנחה בשיעור המרבי המפורט להלן, למחזיק בבנין המשמש לתעשייה חדשה, בהתייחס לשנת האחזקה שלו בבנין, ולשיעור האבטלה באותה רשות מקומית:

שיעור האבטלה באחוזים ושיעור ההנחה

שנת אחזקה	מעל 10.5% ועד 12%	מעל 12%
ראשונה או בחלק ממנה	הנחה עד 50%	הנחה עד 75%
שנייה או בחלק ממנה	הנחה עד 25%	הנחה עד 50%
שלישית או בחלק ממנה	הנחה עד 10%	הנחה עד 25%

(ב) ועדת הנחות רשאית לאשר הנחה **למחזיק בעסק** על מבנה או קרקע **המשמש את עסקו**. זאת בתנאי שנתקיימו לגבי המבקש כל התנאים הבאים:

1. הוא **בעל העסק ואין הוא בעל עסק נוסף**.
2. שטחו של העסק **אינו עולה על 75 מ"ר**.
3. מלאו לו **65 שנים** ובאישה - **60 שנה**.
4. הוא עוסק שמחזור עסקיו אינו עולה על **240,000** ₪ (2004), צמוד למדד הידוע בתחילת שנה.
5. הוא **זכאי להנחה מארנונה לדירת מגורים** שהוא מחזיק, בגין **הכנסה חודשית ממוצעת** לפי סעיף 1(8), לעיל. **ההנחה שתינתן למחזיק בעסק תהיה עד לשיעור ההנחה שיקבל, באותה שנה, בגין דירתו ותינתן לגבי 40 מ"ר הראשונים של שטח העסק.**

5. מחיקת חובות

משרד הפנים גיבש נוהל **מפורט למחיקת חובות** בשל ארנונה או מסיבה אחרת.¹

ה. הנחה לחיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים ומשפחותיהם ומתנדבות שירות לאומי

1. על פי החוק² ותקנות ההסדרים במשק המדינה זכאים **להנחה של 100%**:
  - א. **חייל בשירות סדיר**, המחזיק (לרבות דייר משנה) בנכס, **עד תום 4 חודשים מיום שחרורו**.
  - ב. **הורה של חייל בשירות סדיר** המוכיח שפרנסתו היתה על החייל סמוך לפני תחילת שירותו של החייל, וכי אין לו, ואין הוא מסוגל להשיג פרנסה די מחייתו - **כל עוד בנו פטור** הוא עצמו מתשלום.
  - ג. מתנדבת **בשירות לאומי** – כל עוד היא **משרתת**.

2. **להנחה של 2/3 מהארנונה למחזיק שהוא:**

- א. נכה הזכאי לתגמולים או למענק לפי **חוק הנכים**.
- ב. נכה הזכאי לתגמולים לפי **חוק נכי המלחמה בנאצים**.
- ג. זכאי לתגמולים לפי **חוק המשטרה** (נכים ונספים).
- ד. בן משפחה של חייל שנספה במערכה הזכאי לתגמולים לפי **חוק משפחות החיילים שנספו במערכה** (תגמולים ושיקום).
- ה. זכאי לתגמולים לפי **חוק שירותי בתי הסוהר** (נכים ונספים).
- ו. זכאי לתגמולים לפי **חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה**.
- ז. היה זכאי להנחה לפי **סעיף 3 (נפגע מלחמת השחרור)**, לחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), גם אם יבוטל.

1. ראה חוזרי מנכ"ל 4/2001, 3/2002, בנדון.

2. חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), התשי"ג-1953. כרגיל, בכל סתירה בין החוק לתקנות – החוק גובר.

3. סייג לדירות גדולות:

אם הזכאי לפטור בקטגוריות הנ"ל הוא מחזיק דירה שגודלה יותר מ-70 מ"ר, הפטור הנו **רק ל-70 מ"ר בלבד**. ואם בני משפחתו הגרים עמו מונים **4 נפשות** ויותר הפטור הוא **ל-90 מ"ר**.

4. פטור חריג על בתי עסק:

הפטורים הכלולים אינם חלים על בניין או חלק ממנו שאינם משמשים למגורים בלבד, אלא אם באותה שנת כספים **לא היה חייב בתשלום מקדמה למס הכנסה**, ופקיד השומא נתן לו אישור על-כך. אם היה חייב בתשלום מקדמה, אך נקבע בשומת מס הכנסה כי אין הוא חייב במס הכנסה, על הרשות המקומית להחזיר לו את הסכום שהוא שילם לארנונה עבור אותו נכס, בגין אותה שנה שהיה פטור מתשלום מס הכנסה.

5. סייג לתחולת הנחיות כלליות:

ההנחיות הכלליות להלן בסעיפים 1, 2 ו-3 לא יחולו על מתן הנחה על-פי פרקון זה.

1. הנחיות כלליות**1. תנאי לקבלת הנחה**

לא תינתן הנחה אלא אם כן שולמה יתרת הארנונה **בתשלום אחד מראש**, בהוראת קבע או לפי **הסדר תשלומים אחר** להנחת דעתה של הרשות המקומית והוסדרו תשלומים על חשבון **חובות העבר** לארנונה של המחזיק, **להנחת דעתו של גזבר** הרשות המקומית.

2. ביטול ההנחה

זכאי להנחה שלא פרע במלואה את יתרת הארנונה שהוטלה על הנכס בשנת הכספים עד יום 31 בדצמבר של אותה שנה – תהיה ההנחה שנקבעה לו בטלה מאותו יום ותיוסף ליתרת הארנונה.

3. מניעת כפל הנחות

- א. קיימת זכאות להנחות **שונות**, להוציא הנחה למשלם בתשלום **אחד** בתחילת שנת הכספים, יקבל הנחה **אחת** בלבד, **הגבוהה מביניהן**, ולא תינתן כל הנחה **למחזיק נוסף** בנכס שלגביו נתנה הנחה.
- ב. זכאי להנחה המחזיק בשני נכסים או יותר - תינתן **הנחה לנכס אחד בלבד**, לפי הגבוהה מביניהן.
- ג. זכאי להנחה אשר **החזיק** בנכס **בחלק משנת הכספים** שעליה הוטלה הארנונה – תינתן **ההנחה בשיעור יחסי למספר החודשים** שבהם החזיק בנכס.

ז. כלים להשגת ידיעות ולבדיקת נתונים

- יכולתה של ועדה להכריע נכונה תלויה ביכולתה לקבל נתוני אמת לגבי מצבו הסוציו-כלכלי של מבקש ההנחה.
- סעיף 287-288 בפקודת העיריות והמקביל לו בסעיף 159 בצו המועצות המקומיות (א), עוסקים בהשגת ידיעות לעניין ארנונה. סעיפים אלו מתירים למי שהוסמך לכך על-ידי ראש הרשות:
1. לערוך כל מפקד וחקירה שימצא לנחוץ.
  2. לדרוש מכל בעל או מחזיק למסור כל ידיעה ולהראות כל מסמך שברשותו הדרושים לעניין ארנונה.
  3. להיכנס בכל עת סבירה לנכס ולערוך בו בדיקות ומדידות.
  4. להשתמש בכל ידיעה וחומר שהושגו לעניין ארנונה. סעיפים אלו, שמכוונים לקביעת שעורי ארנונה בכללם, טובים גם לקביעה מהימנה של זכאות להנחה על-פי קריטריונים שונים שבחוק.

ח. מה נדרש מיו"ר הוועדה ומחבריה?

1. עבודת ההכנה בגזברות

- א. תושב המעוניין בפטור או בהנחה בארנונה או אשר לא הוענק לו פטור או הנחה אוטומטית, באם הוא זכאי לו, צריך לפנות לגזברות הרשות המקומית ולמלא הטופס המתאים, בצירוף האישורים הנדרשים.
- ב. עובדי הגזברות והרווחה מטפלים בבקשות אלו ובודקים אותן מול הקריטריונים שקבעה המועצה, בהתאם לחוקים הרלוונטיים.
- ג. לכל מבקש פטור נפתח תיק מיוחד ובו כל המסמכים הנוגעים לאותו תושב.
- ד. במקביל מגיעות רשימות מרוכזות ממערכת הביטחון ומהביטוח הלאומי עבור בעלי פטור ('אוטומטי') על-פי החוק.

2. טבלה מרכזת לישיבת הוועדה

- א. מקובל ורצוי שלקראת ישיבה תוכן טבלה מרכזת ובה הפרטים של הפונים שעניינם נידון בישיבה, סכומי החיוב, עילות הפנייה והמלצות לתשובה לפונים.
- ב. יושב ראש הוועדה יודא, מכל מקום, שבפני חברי הוועדה יונח כל החומר הרלבנטי הדרוש לשיקול הדעת שהותיר החוק לחברי הוועדה.

3. החלטות ענייניות

- א. יושב הראש יודא שכל הוראות החוק והתקנות נהירות לחברי הוועדה.
- ב. על יושב ראש הוועדה וחברי הוועדה להתור להגעה לסולם העדפות ענייני, לצורך קבלת החלטות, במרחב שיקול הדעת שהשאירו להם הוראות החוק והחלטות המועצה.
- ג. יושב הראש יודא מתן טיפול מהיר, מכובד, ודיסקרטי בפניות התושבים ומשלוח תשובות ברורות ומנומקות לפונים.

4. פרוטוקול מפורט

- א. משום רגישות ההחלטות ידאג יושב הראש ליצור לוועדתו מעמד של ועדה בלתי תלויה והוגנת, בעיני הפונים והגורמים השונים.
- ב. יושב הראש ידאג לרישום פרוטוקול מפורט ומנומק של הדיונים והחלטות הוועדה.

5. הידברות עם גורמי חוץ

היושב-ראש ידאג לקיום ערוצי אינפורמציה והידברות עם לשכת היועץ המשפטי, מחלקת הרווחה, ביטוח לאומי ואגף השיקום במשרד הביטחון.